

STIG RAMEL:

Marknadsekonomiska fonder kan bli styrkebälte

För att Sverige skall kunna fungera på marknadsekonomiens grund, fordras att det finns en bred enighet om spelreglerna och att medborgarna är medvetna om nödvändigheten av att de följs. Vidare fordras ett vitalt näringsliv som har hög lönsamhet och därmed kan investera för framtiden.

För att denna breda enighet skall kunna uppfyllas fordras kompromisser. Kompromissen är en nödvändig del av vårt politiska system. Hård konfrontationspolitik – som den vi har sett i Storbritannien – skulle undergräva grundvalarna för den svenska modellen. Vi kan inte byta ekonomiskt system vart tredje år.

Detta var bakgrunden till mitt förslag i löntagarfondsfrågan som kritiserades i Svensk Tidskrift nr 7/81 under rubriken "Fondkompromiss omöjlig". Den lösning jag skissat vilar tryggt på marknadsekonomins grund, och är närmast identisk med den som Assar Lindbeck nyligen föreslagit. Hörnpelarna i mitt förslag är: a) individuellt ägande med "raka rör", b) decentraliserade fonder med inbördes konkur-

rens om löntagarnas sparande samt därmed c) ett lönsamhets- och inte politikerstyrt fondsystem. Men samtidigt skulle det innebära en kraftig spridning av kapitalägandet och betydelsefullt folkligt engagemang i näringslivet – i både dess svårigheter och dess framgångar. Sådana fonder tror jag skulle bli ett styrkebälte för Sverige.

Tyvärre har socialdemokraterna nu vid sin kongress bundit sig för ett system som, om det genomfördes, i stället skulle bli en kvarnsten runt halsen för alla berörda parter. Även om socialdemokraterna skulle vinna valet 1982 tror jag dock inte att ett sådant system verkligen kommer att genomföras. Man kan inte regera Sverige mot fackföreningsrörelsen har det sagts.

Detsamma borde i så fall gälla näringslivet. Därför måste det bli en kompromiss – förr eller senare – som är förenlig med de marknadsekonomiska spelreglerna. Ett gammalt talesätt beskriver väl situationen: man kan leda fram hästen till brunnen – men inte tvinga den att dricka.